Adrian Buz

RECYCLED. Prometheus Inc.

În centrul metropolei, pe o stâncă, e bătut Prometeu în lanţuri. Un interesant ansamblu monumental. Prometeu, cu buzele uscate, cere într-una apă. Turiştii se înghesuie dincolo de gardul de sârmă. Aparate de fotografiat şi tăbliţe viu colorate cu diferite interdicţii. Prometeu suspină. Fumatul interzis! Nu atingeţi exponatele! Nu hrăniţi animalele! Nu lăsaţi copii nesupravegheaţi! Şi rugăminţi civilizate. Vă rugăm să folosiţi toaletele special amenajate! Înainte ca primăria să ridice gardul, monumentul arăta jalnic. Au mers până acolo încât au încercat să fure bucăţi din el. Deşi lumea spune că toată povestea e legată de o anume inscripţie, pe care o vedetă rebelă o scrijelise pe rotula titanului pe vremea când nu era chiar aşa de vedetă. Admiratorii actorului respectiv se îmbulzeau, se călcau în picioare să o atingă, să o citească, să încerce să-i pătrundă mesajul... şi, în cele din urmă, să o fure. Gardul, deşi inestetic, devenise o necesitate. Când apare vulturul, se stârneşte rumoare. Câteva doamne aplaudă, iar copiii încep să râdă şi să imite zborul păsării uriaşe. Pe chipul uriaşului – o grimasă cumplită. Vulturul gâfâie şi, odată aterizat, îşi trage un scaun şi se aşează icnind. Prometeu geme şi el.

— Tu te plângi! ...uită-te mai bine la mine, grăieşte pasărea tuşind.

Câteva pene îi cad din coadă. Arată mai degrabă ca o cioară bolnavă de nervi.

— Nu doar că am chelit... mă mir că mai pot zbura... dar am făcut şi mătreaţă. Îţi poţi imagina un lucru mai scârbos ca ăsta? Un păsăroi cu mătreaţă... îh! Şi hai să-ţi mai spun una: au

început să mi se lipească chiloţii de organ… asta-i, cică, primul semn la diabet… aşa că nu mai mânca toate căcaturile pe care ţi le aruncă ăştia prin gard, că m-ai îmbolnăvit şi pe mine! Şi mai ales… nu te mai văicări atât!

Vulturul se lasă pe spate şi îşi trage scaunul mai bine, apoi se apleacă în faţă, aşezându-şi coatele pe genunchi şi bărbia în palmă. Stă şi priveşte în pământ. Din spatele gardului, se aud voci trădând nerăbdare: Ştii ce, dragă, mi-ai promis acţiune şi m-ai adus aici să-i văd pe mamelucii ăştia cum fac pe artiştii. Vulturele ăla de bâlci parcă e butaforie. Ştii ceva? Mă ofensezi. Aşa cum stă, cu genunchii desfăcuţi şi cu mâna la falcă, într-o atitudine melancolică, vulturul are ceva din gânditorul de la Hamangia. Dezmeticit de cuvintele femeii, pare uşor stânjenit.

— Da, da… ar trebui să te plângi mai puţin… în fond, chestiile astea se întâmplă din cauza ta… Să nu-mi spui că nu eşti tu vinovat! Şi tu la rândul tău eşti plin de contradicţii şi fac pariu că nici nu te-ai gândit vreodată. Nu mă mir. Dar cred că ar trebui să vezi ce se întâmplă acum… totul numai din vina ta… Face un gest amplu şi evaziv cu o aripă.

Îi aruncă titanului o privire obosită, roşie.

— Şi dacă ar fi doar contradicţiile! …dar totul e atât de superficial… îţi vine să râzi când te gândeşti… toate lucrurile bune au ajuns o modă… tu nu eşti decât un chip pe un tricou sau pe o cutie de chibrituri, o industrie profitabilă… piaţa mondială de filme porno e invadată de suedeji… la naiba!Aia e populaţie?Te poţi întreba legitim dacă nu cumva până şi regina a jucat deja într-unul… Probabil ceva legat de nivelul de trai… Discovery Channel a deschis sezonul la invazii turistice… Sunt ca lăcustele, cu rucsacii lor în spinare… Setul de tacâmuri de argint pe care l-am primit la nuntă… Ei bine, ieri le-am găsit pe toate ruginite… Da-da, nu mai e nevoie să-ţi mai spun că au făcut un film după Proiectul Philadelphia… Domnuleee, ceva de groază… N-o să mă crezi dacă îţi zic, dar utopia lui Huxley, deşi mai colorată, e mai neagră decât aceea a lui Orwell… Iar ei ştiu asta, aşa că nimeni nu vorbeşte despre ea… Pentru că e reală… Ficţiunea îngropată de realitate… Mai rău ca Jules Verne…

În spatele gardului se stârneşte rumoare: Gata, mie îmi ajunge. Rahaturi din astea citeşti în broşurile alea sinistre, tipărite pe o hârtie ieftină, poţi să baţi cuie cu ea. Le împart studenţii prin ganguri.

— Ce ironie! De exemplu, fiu-meu, Killer... a învăţat să citească la trei ani de pe cutiile de detergenţi, izolat în closet de o diaree veşnică – îţi zic, a fost un copil bun, dar cam şubred... acum are doi'şpe anişori şi e deja student la drept, un tip genial, de altfel... nu-i aşa că-i stă bine cu ochelari? Îi întinde o poză pe care tocmai a scos-o obosit din portofel. Un copil cu figură anonimă încearcă să zâmbească ostentativ către aparat – capul dat uşor pe spate, o şuviţă unsuroasă îi atârnă peste faţă. Şmecheria nu ţine, puştiul pare chiar idiot.

— Dar ce-ţi pasă ţie! Mai mult nu înseamnă şi nu a însemnat nici măcar o dată mai bine. Şi atunci?

Prometeu priveşte uimit ţeasta cu păr rar a vulturului. Îşi trece limba peste buzele arse şi vrea să-i ceară apă, dar nu îndrăzneşte. I se face milă de pasărea pleşuvă.

— Eh... nu mai e nimic din ce ştii tu că era odată... De-asta zic că tu trebuie să fii cel mai fericit dintre toţi... Dar acum te las. Am întâlnire cu madam Pandora, o cunoşti... soţia preşedintelui... nu găseşti altă cucoană ca ea... iniţiatoarea acestui Comitet al Femeilor de Afaceri... Se ocupă cu strâgerea de fonduri... de unde vrei să ştiu pentru ce!...fonduri!... hai că, uite, se întunecă şi eu nu sunt pasăre de noapte...

Uriaşul îşi dezveleşte coastele resemnat, acolo unde carnea sfâşiată lasă la vedere un ficat vânăt, ciuruit. Vulturul se strâmbă şi ţipă:

— La naiba! Nu ai nici un pic de demnitate în tine? Acoperă-ţi hoitul şi poate îţi găseşti şi tu un avocat să te reprezinte. Îmi faci greaţă cu eroismul ăsta resemnat. Căcaturi clasice, le găseşti în telenovele. Te las acum şi mai vin şi mâine...

Turiştii aplaudă… din nou rumoare şi aparate de fotografiat şi, undeva, în spate, o pereche se sărută tandru.

În amurgul roşu – silueta păsării. Apoi un cadru lung cu figura lui Prometeu profilată pe cerul însângerat. Prometeu îşi ridică fruntea şi priveşte încrezător orizontul. Apoi un zâmbet şi dantura albă sclipind.

— Tăiaţi!

Regizorul sare din scaun şi vine în platou, spre tânărul actor rebel care interpretează rolul titanului.

— Să-mi desfacă cineva cârpele astea împuţite… v-am cerut nişte lanţuri de bumbac sută la sută şi voi mi-aţi adus poliester… la dracu, vreţi să mă omorâţi? O să renegociaţi contractul cu impresarul meu… iritaţiile mele nu erau prevăzute în contract…

Regizorul ţopăie printre elementele de decor şi se caţără alături de vedetă. Îi desface legăturile şi îi masează energic încheieturile, râzând bucuros.

— Nu fi cârnat!Am auzit că-ţi place să porţi chiloţi de damă, dar asta nu înseamnă că trebuie să fii o curvă plângăcioasă… Praf m-ai făcut cu zâmbetul ăla … îţi spun eu că de data asta nu mai ratăm Oscarul… în plus, e destul de incert cât să lase loc unei continuări… întotdeauna e loc de o continuare… vreau să spun, producătorul nostru a făcut aici o investiţie…

Se întoarce către platou şi ţipă prin portavoce:

— Pentru azi am terminat… deşi trebuia să mai turnăm o scenă, nu vreau să-mi sară iar în cap năucii ăia din sindicat… ăştia sunt în stare să legifereze lenea… Cică e dreptul lor… Gata, la cabine!

Cuplul de figuranţi a rămas prins într-un sărut pasional.

— Şi să-i despartă cineva pe căpiaţii ăia doi.

Un cascador trece pe lângă ei şi îi aruncă într-un şanţ cu o lovitură de karate, despărţindu-i. Cei doi îşi revin cu greu.

— Mai cu milă domnule, vrei să-i omori? …ăştia-s surdo-muţii pe care mi i-a adus madam Pandora… ce femeie!Cică i-a găsit prin comitetul ăla de integrare a oamenilor cu handicap, ţipă regizorul.

În poarta studioului, mulţimea isterică de admiratori nu mai poate fi controlată. Portarul se confruntă cu aceeaşi problemă. E prins de picioare şi folosit pe post de berbec. Porţile crapă şi mulţimea dă buzna înăuntru, urlând. Acum, portarul stă întins în rondul de flori, sprijinindu-se într-un cot. Fumează. Apare un câine, se opreşte şi îl miroase, ridicând un picior, iar el îl alungă cu şapca. Îşi mai aprinde o ţigară şi se gândeşte la diverse lucruri, privind cerul roşiatic. …cred că sunt prea bătrân pentru băşinăria ăsta… sau oricare alta…

Într-un târziu, tinerii sunt scoşi din platou de forţele de ordine. Se opresc pe scările monumentului din centru. Se aşează pe jos, îşi acordează chitarele şi îşi răsucesc nişte iarbă. O fată cu flori în păr face vocalize. Ceilalţi trăncănesc şi cineva scoate o sticlă învelită în pungă de hârtie, pe care încep să o plimbe de la unul la altul. Şi, după ce îşi acordează chitarele, încep să cânte:

—…uouooo… and we have no future here… tânanânaaa…

Apoi, alte cântece despre dragoste şi moarte şi dezastre, cântece din coloana sonoră a unor filme în care apare şi vedeta rebelă. La refren repetă toţi în cor:

— Uooo… you should kill your idol… hoho…

Undeva în spate, doi tineri cu pantaloni jegoşi încep o discuţie:

— Man… îţi spun… are avionul lui personal…

— Uau!

— Adică poate să umble prin lume când vrea el şi unde vrea el… man… nu există distanţă pe care să nu o poată parcurge

urgent… într-o singură zi nenorocită el poate să călătorească împrejurul pământului…

Ia o gură din sticlă, apoi scuipă pe asfaltul întunecat, schimonosindu-se.

— Ce ca lumea, dude! Adică agaţă o chica pe o plajă din Caraibe şi o duce la o cină romantică în Paris în aceeaşi zi… dude, ce viaţă cool… şi toate alea cu ţâţe bestiale cu care şi-o pune prin filme… bestial, dude!

Şi îşi pasează sticla unul altuia.

— Tăiaţi! Strigă regizorul, sărind din scaun şi venind în platou.

Culoarul lung, alb, acum pustiu. Vag miros de clor. Atât de linişte, încât se aude bâzâitul neoanelor. De după una din nenumăratele uşi, un radio împrăştie sunete în eter. Ţăcănitul unor tocuri şi al unei maşini de scris.

În cancelaria mare, profesoarele stau adunate în jurul unei mese. În capul ei stă directorul, se balansează, lăsat pe spate în scaun, scaunul în echilibru pe două picioare. El le face semn şi începe să vorbească cu o voce scăzută, astfel încât femeile sunt nevoite să se aplece peste masă, iar el le poate privi în voie medalioanele cu îngeri şi crucifixele din decolteurile generoase.

— Ce fac, domnule, ăştia? Rod pereţii? Abia am zugrăvit în aripa nouă şi, uite, iar se vede cărămida. Eu zic că ar trebui să-i căsăpim pe toţi înainte să-şi dea seama ce potenţial de distrugere reprezintă. Vreau să spun… Mâine-poimâine îi vezi pe toţi mari avocaţi.

Un copil priveşte din spate marea de funduri uriaşe. Ia o mătură şi le pocneşte, răcnind. Pe culoar: copiii, diavoli cu căpăţâni uriaşe şi ochi roşii sau galbeni… mulţi dintre ei violeţi – un violet cu reflexe voodoo… ţâşnesc din săli şi se aliniază disciplinat într-un şir militar. Unul dintre ei rosteşte câteva cuvinte care, supersonic, străbat scăfârliile încinse. Ca la un semnal, se reped să roadă pereţii, scaunele, mesele, apoi, pe măsură ce se

îngraşă, încep să se roadă între ei. Directorul a rămas singur, balansându-se pe picioarele din spate ale scaunului, pe un teren viran.

Pe culoarul alb şi pustiu e din nou linişte. Se aude înfundat bâzâitul neoanelor, miros de clor şi o maşină de scris care ţăcăne după o uşă. În difuzorul unui radio, un bărbat cântă ceva despre zidurile care trebuiesc dărâmate şi alte câteva lucruri confuze despre educaţie: We don't need... În masiva poartă metalică a şcolii, stau, înfipţi, doi şcolari din clasele mici, grăsuni, cu ţeste enorme. Fumează şi suflă fumul şmechereşte printre dinţii ştirbi. Râd.

— Tăiaţi! Strigă regizorul şi ecoul vocii se întoarce pe culoarul alb, până în scaunul pe care e scris numele lui. Rămâne gânditor şi o ameţeală plăcută îl cuprinde:

Canioane urbane... Deasupra, pe cerul care was the color of a television, tunned on a dead channel, un soare bălegos mirosind a ulei de plajă – se zice că funcţionarea lui ar fi afacerea municipalităţii, afacerea asta face acum obiectul unei cercetări din partea Corpului de Control.

Dacă dumnezeu e unul şi noi suntem toţi clonele lui, atunci cum e posibil ca frumuseţea acestei lumi să stea în diversitatea ei... Visez o omenire în halate, care nu poate să viseze... Coregrafia eficienţei executată de un mecanism colectiv, vindecat de sminteala individualităţii. În orice caz, o lume fără sindicate. But there is no god, any god, never was one, and man is insane no matter what...

Revoltele şi bucuriile pot lua orice formă de la o zi la alta. No matter how hard you try, you can't stop us now...

Trei bucăţi calde de memorie compun o revelaţie: o pată de ulei băltind multicolor într-o parcare; figura brutală a unui individ cu mustaţă scărpinându-se în cur în uşa unui garaj – chipul i se luminează de satisfacţie; gardul viu mirosind crud în briza nopţii, deasupra – stele verzi. Asta e tot ceea ce trebuie să ştii, nimic mai mult, nimic mai puţin...

Pământul e un vârtej incandescent de pulsiuni, călătorind prin spaţiu ca o bilă de popice. Noam Chomsky îl călăreşte răcnind: Terror works, folks. [Subiect pentru următorul film… Posibil trilogie după modelul Matrix, dacă găsesc un producător de nădejde.]

Trebuie să înţelegi că, oricum ar fi, cu tine sau fără tine, lucrurile rămân la fel. Nimic din ceea ce faci sau spui tu nu schimbă, nu poate schimba nimic. Eşti… o, ce poveste veche… unul dintr-un şir. Un vierme cu burtă într-un muşuroi de viermi cu burtă, un superstar într-un maldăr de superstaruri. Soarele răsare de la răsărit şi apune le apus… în fiecare zi, la fel… tu nu îmbunătăţeşti cu nimic situaţia… Iar ceea ce numeşti tu fericire, cu ochii cât cepele, certificând acel un milion de vise pe zi, nu-i decât o căcărează într-o hazna. Iar ceea ce numeşti tu nefericire şi invoci acel un milion de mizerii pe zi, suficient să-ţi provoace, supt la faţă, raţiunea, conştiinţa, nu-i decât, bineînţeles, acelaşi lucru… o căcărează în aceeaşi hazna… din care se ridică un hohot nesimţit de râs. Bănuiesc că aşa şi trebuie să fie. Dar ştii cum e cu lucrurile astea: niciodată nu poţi fi sigur… Cum până la urmă nici Iisus n-a fost chiar uşă de biserică… Heh, ai putea spune…

Uau, dude, the man is speaking the truth and nothing but the truth. But I’ve got a bad feelind about this crap, like that facts of life ya read about în the paper and ya don’t believe ’em.

— Tăiaţi!

SFÂRŞIT